

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Tüzes nyelvek

lángoló szavával szeretnék szólni hozzád, én édes magyar népem. Pünkösdi hajnalán a Szentlélek szavával szeretnék hozzád szólni, magyarok, hogy felgyuljon lelkeitekben-szívetekben a helyes felismerés fénye, amely elvezessen most azon az uton, amelyen egy szebb, egy jobb jövő eléréseért haladni kell. Hét esztendő sötétsége után végre derülni kezd. Hét esztendőig jártunk a jogfosztottság és a lemondás sötét utvesztőiben. Hét esztendőn keresztül rendeletek és intézkedések villámai cikáztak fölöttünk, olyan rendeletek és olyan intézkedések, amelyek sebet hoztak számunkra. A kormányok egymást váltogatták, elveik és kormányzási programjaik különbözőek voltak, azonban abban az egyben egyetértettek, hogy a kisebbségeket a kisajátítások által vagyonban, törvények által iskoláikban, egyházaikban és kulturájukban gyengíteni kell.

Az idő megmutatta, hogy ez az út nem volt helyes. Románia koronás királya járt elől a példával, amikor Temesvározt arra hívta fel a románságot, hogy nyújtson testvéri kezét a kisebbségeknek. És a király szava meggyőző erővel hatott. Bukarest fölül új, friss szellő kezdett fujdogálni. A királynak atyai szavát teljes egészében magáévá tette a most uralomra jutott Averescu-kormány. De nem a választásokból kifolyólag tette ezt, mert hiszen Averescu és pártja már két évvel ezelőtt kötötte meg a Magyar Párttal a csuesai paktumot.

Kisebbségi életünk biztató háttérképhez érkezünk el ezzel. A választások küszöbén jövőendő sorunk alakulása a mi kezeinkben van. Hogy mindaz, amit a csuesai paktum számunkra biztosít, valóra válhasson, állnunk kell azt a választási megállapodást, melyet a Magyar Párt a kormánnyal létesített. Ezt szeretném néked, magyar népem, pünkösdkor, a választások előtt, a Szentlélek tüzes nyelvvel a lelkedbe beszélni. Fel kell ismerned, hogy a helyes út, melyen haladni kell, csakis az, amelyet a Magyar Párt számunkra kijelölt. Fel kell ismerned, hogy szavazataidtól függ, hogy a parlamentben huszonnyolc képviselő legyen, szavazataidtól függ, hogy templomaidban, iskoláidban ismét szabadon hangozzék a magyar szó és szavazataidtól függ, hogy megkapjad mindazokat a jogokat, melyek anyagi és kulturális boldoguláshoz vezetnek.

A Magyar Párt szózata Temesvár és a Bánság magyar polgáraihoz

Temesvár, május 22.

Erdély és a Bánság magyarsága sorsdöntő napok előtt áll. Körülöttünk pártok küzdelmei viharzanak, fejünk fölött választási harcok indulnak hangzatos jelszavai röpködnek és nekünk magyaroknak ontadatunk szilárdságában kell megállanunk helyünket. Várva-várt alkalom érkezett arra, hogy megpróbáljuk kisebbségi életfeltételeink biztosítását. Az Országos Magyar Párt vezetősége megragadta a történelmi pillanatot kínálkozó alkalmát és felelősségének tudatában választási egyezményt létesített a kormányra jutott néppárttal és a Goldis vezetésével álló nemzeti párttal. Ez a megegyezés jelentős lépés az országot alkotó népek

testvéri egyesítése

felé és különös fontossággal bír a romániai magyarságra.

A sok szenvedés után most új korszak hajnala dereng felénk. A testvéri kézszorítás, amelynek első állomása a kormány és a magyarság között létrejött választási meg egyezés, egy szebb, egy jobb jövőt pillérez alá. Averescu tábornok kormánya, egyesülve a Goldispárttal, orvosolni akarja a kisebbségek sebeit, érvényre akarja segíteni jogos igényeinket, hogy békés és belső konszolidációt teremtsen az országban. Hogy ezt megtehesse, ahoz

föltétlenül szükséges,

hogy május hó 25-én megtartandó képviselőválasztási és a május hó 28-án tartandó szenátori választási küzdelemből az a zászló kerüljön ki győztesen, melyen a kormány mellett álló románság és a szebb jövőért küzdő magyarság és svábság jelöltjeinek neve fonódik egybe. Nem személyekről és ezek diadaláról vagy bukásáról lesz szó a mostani választásoknál, hanem ezek a választások a magyarság és a kisebbségek jövőendő sorsát döntik el. Ezért minden fajához hű, népe boldogulását és így saját javát óhajtó magyar választópolgárnak erkölcsi és

Tözsdei árfolyamok.

Zürichben a lei 1.90 Párisban —.—

Temesvári magánforgalom május 22-én reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamával.)

Dollár 272.5, angol font 1330, francia frank 9.11, svájci frank 52.80, lira 10.75
szokol 8.11, dinár 4.90, magyar korona 258, osztrák silling 38.67, márka 66.65
holandiai forint 104.

becsületbeli kötelessége

az egységes bánsági képviselői és szenátori lista mellé állani és annak győzelmét biztosítani.

Magyar Testvéreink! Odahivunk benneteket, ahol gyermekeink könnyeit letörölhetjük, gondteher igazát viselő szülőknél verejtékét felszáríthatjuk, a kisemberek megtámadott gazdasági egzisztenciáit védelmezhetjük és kulturális érdekeinket oltalmazhatjuk. Mást akar az, aki más utra akar csábítani és kárhözváltást vétkes magyar testvérei ellen az, aki sorainkból eltéved. Minden magyar szívnek össze kell dobbania a hívó szóra: — Szavazatok mindenütt a csillaggal jelzett közös listánkra!

A Magyar Párt,

a magyar boldogulásra

szavaz, aki e jellel szavaz még ott is, ahol nem vehettek fel magyar jelöltet a listára. A bánsági választóújságban, Tornya Gyula dr.-nak, mint magyar szenátorjelöltnek neve szerepel. Önmagunk és unokáink számára annyi eredményt biztosíthatunk, amilyen nagy lesz és olyan erősek a biztosítékaink, amilyen erőt fog mutatni országvilág előtt az egységes magyarság a szavazásban. A kötelességérzet és felelősségtudat lelkiismerete int benneteket, hogy mindenütt hiven tartsatok ki e csillag alatt magyar becsülettel.

A Magyar Párt elnöksége.

A magyar-német bánsági egységes Averescu és Goldis-párti kamarai

választólista a csillaggal

a következő: 1. Goldis László kultuszminiszter, 2. Imbroane Miklós dr., 3. Kräuter Ferenc dr., 4. Grofsorean Kornél dr., 5. Cioban Pompil dr., 6. Bucurescu Tivadar, 7. Jorgulescu Spiridion, 8. Reiter Imre dr., 9. András György, 10. Konrad András dr. A szenátori lista Tornya Gyula dr. magyar jelölttel a következő: 1. Cioban Aurél dr., 2. Möller Károly, 3. Blaskovics Ferenc dr., 4. Tornya Gyula dr., 5. Jova György dr.

Öt jelöltje van

a lengyel köztársasági elnökségnek
Páris, május 21.

Pilsudszky vezérkari főnöke az Echo de Parisnak nyilatkozatot tett, amely szerint Pilsudszky csak katonai tüntetést akart végrehajtani. A véres harcokat a kormánycsapatok előre nem látott ellentállása idézte elő. Diktatura megteremtése soha nem volt Pilsudszky szándéka, de mégis megtörténhetik, hogy a parlamentet feloszlatja.

Varsóból érkezett jelentés szerint ama híresztelésekkel szemben, hogy Pilsudszkynak baja esett, tény az, hogy a marsall tökéletesen jól érzi magát és személyesen vezeti a hadsereg újjászervezését. Az elnökválasztó izgalmasnak ígérkező nemzetgyűlést Varsóba hívják össze május huszonkilencedikére. A jobboldali pártok követelése, hogy a nemzetgyűlés katonamentes helyen üljön össze, tárgyatlanná vált. Az államfői méltóságra kombinációba veszik Paderewszkyt, Pilsudszkyt, Ratajt, Skrzinszkyt és Kuhacevszkyt. Az egyetemi tanács felszólította a hallgatókat, hogy tömörüljenek a legális kormány mögé. Kattowitzban Korfanty szítja a hangulatot Varsó ellen.

Ingyen szerzik meg

az ügyvédek a magyarok választási igazolványait

Temesvár, május 22.

A magyarság és svábság a temesvári választás központi intézésére a következő bizottságot választotta meg: Veterány Viktor dr., Aczél Oszkár dr., Baruch Izidor, Blum Mór, Brebera Vencel dr., Färber Béla, Funk Jenő, Gyulay János dr., Kabos Armin, Klein Dávid, Klein Jenő, Kubán Endre, Kun Alfréd, Kovács Béla dr., Kovács István, Légrádi István, Mészáros János, Németh Kálmán, Osztie Andor, Páll György, Rothbart Jakab, Sebestyén Béla, Szappanos Gyula, Tóth Sándor, Ungár Adolf dr., Vértes Adolf dr., Vuchetich Endre dr. A bizottság naponta délután hat órakor a Német-Házban tart ülést. Tegnap esti ülésén a bizottság elhatározta, hogy azok a választók, akik még nem vették át szavazó igazolványukat, azok átvételére a következő ügyvédeket bízhatják meg: Ungár Adolf dr., Veterány Viktor dr., Aczél Oszkár dr., Alföldi Géza dr., Raskó Géza dr., Kell Mór dr., Brebera Vencel dr., Kriván Gyula dr., Gyulay János dr., Gráczy Ferenc dr., Feld Kálmán dr., Kun Ferenc dr., Rosenthal Marcell dr. és Huszár Ödön dr., akiknél az erre vonatkozó meghatalmazás aláírható. Az ügyvédek ezt a munkát díjtalanul végzik. Ugyancsak elhatározta a bizottság, hogy a választópolgárok között röpcédulákat osztat szét.

Világhírű Tanwaldi vásznak, chifonok, damasztok, valamint ruházati cikkek dacára a rossz gazdasági viszonyoknak még mindig előnyös árban, kellemes fizetési feltételek mellett 5 havi, vagy 20 heti részletre kapható

Bánáti Textil-áruház

Telefon 18-63

Belváros, Városház-utca 1. :: (Tulajdonos: GERŐ JENŐ)

Telefon 18-63

Ahol zokogásba ful az Amen

Képek a romániai magyar oktatás tragédiájából — A magyar gyermekek a hittant sem tanulhatják magyarul — Aki Fratesnek is még tulságosan sovíniszta.

Kisebbségi tanító a magyar iskola ellen

Temesvár, május 22.

Az iskola... Ekörül visszhangzanak a romániai magyarság panaszai. Ezzel kezdik, aztán áttérnek az igaztalan földkisajátításokra, a nagy adókra, a közigazgatási bajokra, melyek közül legfájóbb az, hogy anyanyelvükön semmiféle hatóság előtt nem tudják magukat megérteni és ha már mindent elsírtak, akkor megint jön a refrén: az iskola. Egy héten keresztül jártam a temesmegyei magyar falvakat. Egy héten keresztül hallottam

a panaszok tömegét.

Sok helyütt bizony vigasztalan a magyar elemi oktatás. Bár a baj általános, egyes kirívó eseteket mégis külön akarok itt feljegyezni.

Szinérszeg községben husz magyar család él a román lakosság között. A magyar gyermekeknek az impérium-változás óta nincsen iskolájuk. A román iskolába járnak. Csak románul tanulnak. Nincsen azonban magyar pap sem a községben, aki a gyerekeket magyarul tanítsa a hittanra. Szinérszeg egyházilag Gizellafalvának a filiája, azonban pap nem jár oda, mivel nincsen, aki a drága fuvarát fizesse. A Magyar Párt színészeti altagozatának megalakítása után bemegyünk az évek óta használatlan kápolnába. *Oszte* Andor, a párt főtitkára, az oltárlépcsőre áll és elmondja a Miatyánkot. A színészeti magyar férfiak, asszonyok megilletődve mondják utána és a végén hangos

zokogásba ful az Amen.

Monostor községben kétszázhatvan magyar lélek lakik. Az iskolaköteles magyar gyermekek száma harminc körül jár. Körülbelül annyi a német iskolaköteles is. A két kisebbség, amely a legjobb egyetértésben él, ismételtelen tett lépéseket, hogy a román nyelvű állami iskolában számukra közös kisebbségi szekciót engedélyezzenek, melyen a magyar gyermekek magyarul és németül tanulhassanak és természetesen a földrajzot és a történelmet — mint ezt az iskolatörvény előírja — románul. Az engedélyt azonban nem kapták meg. Gyermekeiket kénytelenek a tiszta román iskolába járattatni.

Majlátfalva tiszta magyar község. Itt az állami iskola hivatalosan magyar tannyelvű. A legtöbb tárgyat azonban románul kell tanítani. Különösen elől jár ebben *Sebeseanu* Stefan román tanító, aki még azokat a tárgyakat is, melyekben ez nincs előírva, így a számtant és természetrajzot,

románul tanítja.

Tulbuzgósága még a magyar iskolákat nem dédelgető *Frates* Romulusz tanfelügyelőnek is szegyet ütött a fejébe és rászólt:

— Ennyire mégsem szabad sovínisztának lenni.

Sebeseanu azonban az intellemmel nem törődik és tovább folytatja munkáját a magyar gyermekek erőszakos elrománosítása terén, akiket még arra is kényszerít, hogy az utcán románul köszönjenek mindenkinek. Az iskola magyar tanerőit terrorizálja és ebben hűséges segítőtársa *Popovici* Elena tanítónő, akiről már megirtuk, hogy jövedelmét tánciskola tartásával és

bálok rendezésével igyekszik szaporítani. Ezek ketten, ha a magyar tanítók tulkapásaik ellen fel mernek szólalni, mindjárt irredentáknak nevezik őket.

Románszentmihályon hatvan magyar él. Gyermekeik román iskolába járnak és **hittant sem tanulnak magyarul.** Hasonló a helyzet Medves és Parác községekben is.

Aurélháza községnek ezerkétszáz lakosa van. Ezeknek hatvanhat százaléka magyar, a többi német. A tanfelügyelősen úgy okoskodtak, hogy sem magyar, sem német gyermek nincsen elegendő számban arra, hogy akár magyar, akár német jellegű legyen az elemi iskola, ennél fogva fölállítottak nekik román elemi iskolát. Így aztán a magyar és német tanulók együttesen románul tanulnak. Csuda-e, ha ebben a községben a képviselőjelölteknek és szenátorjelölteknek — magyaroknak és németeknek — egyképpen azon sirnak az emberek, hogy küzdjenek a mostoha Anghelescu-féle iskolatörvény ellen?!

Tiszta magyarajku községek Magyar-szentmárton és Otelek is. Ezeknek az elemi iskolája névleg magyar, de ebben csak néhány tárgyat oktatnak magyarul.

Igy rendelkezik az iskolatörvény. **Eredmény: a gyermekek sem magyarul nem tudnak**

jól, sem pedig románul. A két nyelv írásmódját és szavait annyira összezavarják, hogy a babiloni nyelvzavar szakértőinek öröme telhet benne. Két iskolásfiu román verset mondott föl, de aztán megkérdezve magyarul, hogy

A legkalandosabb életű író nyilatkozott művészetéről, irodalomról, barátságáról, életről és az antiszemizmusról

Genf, május 22.

Az üldözött csempész törvénytelen fia fölmerészkedett a pódiumra, kiállt a világ elé, volt bátorsága a nagy Romain Rolandra hivatkozni, felmentette a népet az antiszemizmus vádjá alól és lélekmérgezéssel vádolta meg a hatalmasokat. *Panaït Istrati*, a legnagyobb román író, akit a finnyás francia kritika egy sorba állít Romain Rolanddal és Gorkijjal, eddig négy francia nyelven megjelent regényével kopogtatott a Pantheonban és beboctajást is nyert. Ez a négy regény már tízenkét nyelven hirdeti az igazságot és emberiséget.

Panaït Istrati ismert neve megérdemli, hogy részletesebben foglalkozzunk azzal a konferenciával, amelyet Genfben tartott, de különös érdeklődésre tarthat számot eseményekben és kalandokban gazdag élete is.

Kétségtelen, hogy az összes írók közül *Panaït Istrati* kapta a legtöbb leckét az élettől. Iskolába alig járt, amit tud, azt munka, nyomorúság, koplalás, gyalogos vándorlások és kalandok közben tanulta. Szívesen mesél részleteket színes, tarka és eseményekben nagyon gazdag életéből.

1884-ben született Brailában. Anyja nevét viseli, mert anyja és apja elfe-

a versben miről van szó, nem tudott feleletet adni.

Babsa község két részből áll, román és magyar részből. Mindkettő elég nagy ahhoz, hogy külön iskolája legyen. Babsa magyar részének magyar iskolája van. De mit érnek vele, ha a tanfelügyelő már három esztendő óta nem nevez ki oda tanítót? Így a magyar gyermekek a félórai gyaloglási távolságban levő Románbabsára kénytelenek járni román iskolába.

Sztancsófalva községben igen szomorú a magyar tanulósg sorsa. A magyar gyerekek a község szerb gyerekeivel együtt kénytelenek román iskolába járni. A község lakossága szívében

nagy az elkeseredés

Zippel Ferenc igazgatótanító ellen, akit leleplezetlenül azzal okolnak, hogy ő hordatta el a községből a magyar iskolát. Több ízben kérték *Zippel* igazgatónak az elhelyezését és a magyar iskola fölállítását, de hiába. Ujabb ismét szántizenkilenc aláírással ellátott kérvényt terjesztettek a főszolgabírósg útján a tanfelügyelőhöz. El vannak határozva, hogy amennyiben ennek sem lesz eredménye, a miniszterhez mennek Bukarestbe. Az igazgatótanítónak azt is a szemére vetik, hogy eddig miatta nem tudott létrejönni Sztancsófalván a magyar dalárda.

... Szomorú kultúrkep ez. Pedig a fentiek csak egyes jelenetek a romániai magyar oktatás végzetes tragédiájából. Vajjon mikor változnak a kép sötét színei derűsebbre?

Kubán Endre.

lejtettek összeházasodni. Tizenkét éves koráig, öt év alatt elvégezte a négy elemi és nekiindult az életnek. Mint napszámos dolgozott hajnaltól estig napi másfél leiert, azután elszereződött egy kabaréhoz mint munkás. Itt is ugyanannyit dolgozott, azonban már kezdett megismerkedni az éleittel és a könyvekkel.

Otthagytta a kabarét és megkezdte csavargóéletét, amelynek első stációjaként fűszeresinas lett. Gyorsan váltogatta pályáját, Pékinas, szolga, mechanikus, dokkmunkás, lakatos, majd kovácsinas lesz, míg végre humánusabb munkaadóra talált tízenyolc éves korában egy épületfestő személyében, akinél két esztendeig maradt.

Mint hajómunkás ingyen jutott el Alexandriába és Egyptomba. Két év alatt bejárta Kairót, a görög félszigetet, Nápolyt, Athént, volt Port-Saidban, Jaffa, Jeruzsálem, Beyrut, Libanon, Damaszkusz a következő állomásainak sorrendje, majd elkerül Konstantinápolyba. Mindig jegy nélkül utazott, a tengeren mint munkás, a szárazföldön gyalog.

1913-ban rendes utlevéllel és vasúti jeggyel érkezett Párisba. Ez volt az első eset saját vallomása szerint, hogy vasúti jeggyel ült vonatra. Rövid ideig

sertésienyészlő volt saját kis gazdasággal és akkor feleségül vett egy harcos szocialista zsidóleányt.

Jött a háború, megunta a házasságot, eladta a tízenyég malacát és átköltözött Svájcba. Ekkor átment Németországba és Ausztriába is, mégis maradt ezeröttszáz megtakarított frankja. Hozzáfogott a francia nyelv és a francia nyelvtan megtanulásához. Francia nyelven olvashatta már Rousseaut, Voltairt, Montesquieut, Pascalt és a többi híres írókat.

Svájcban először a postánál dolgozik mint munkás, később a téli üdülőhelyeken söpörte a jégpályát, végigcsavarogta gyalog Svájcot, míg végre Genfben érkezett. Genfben beszegődött egy kovácshoz, mechanikus lett, majd egy autótankoron volt soffőr hosszú ideig.

A nizzai Angolparkban ismerkedett meg Romain Rolanddal és az irányította aztán egész életét. Vásárolt egy fényképezőgépet, fotóriporter lett, majd nagyobb lapok levelezője. Ma már a csucson van a legkalandosabb életű író, a csempész és a gyümölcsárús törvénytelen fia, aki saját életének szomorú eseményeiből vonja le azokat a tanulságokat, amiket két szóban foglal össze: „Legyetek emberek“.

A genfi Atheneum termét félkilencre már zsufolásig megtölti a város legelőkelőbb közönsége. *Jehuda*, a híres zsidó író felvezeti a pódiumra az illusztris vendéget és *Panaït Istrati* csevegni kezd. Csevegés közben nehéz igazságokat mond a művészetéről, irodalomról, barátságáról és az életről is, de kihagyja a szomorú részleteket és ha mégis eltéved, akkor kedves humorral emlékezik meg a nehéz napokról. Legtöbbit beszél Romain Rolandról, aki felfedezte és felnyitotta szemeit.

Rövid csevegését meleg ünneplés követi, aztán eltávozik *Jehudával*, akinek a vendége. *Jehuda* lakásán kerestem fel másnap és mivel ma talán az irodalomnál is jobban érdekli az antiszemizmus kérdése, kértem, hogy az antiszemizmusról nyilatkozzon.

— A zsidóknak nem bocsájítják meg a többi zsidók hibáit. Minden kalamitást és betegséget a zsidóknak tulajdonítanak, pedig a zsidók azok, akik legtöbbet áldoztak a kultúráért és az emberiségért. Sőt az antiszemita propagandát üző egyetemek és más zsidóellenes vállalkozásoknak is zsidó tőke vetette meg az alapját. Ugyanugy a zsidók segítettek lélegzethez azokat a nemzeti intézményeket is, amelyek most betörnek a zsidó fejeket.

— *Bratianu* Jonel volt miniszterelnök nyilatkozott nemrég a „The New York Times“-nak és kijelentette, hogy Románia a zsidók paradicsoma. Ezzel szemben én felvilágosítom az amerikai közvéleményt arról, hogy a nyilatkozat milyen messze van a valóságtól. A nép nem antiszemita, csak a rákényszerített vezetők azok.

— Szerintem az antiszemizmus csak úgy fejeződhet be, ha a nagy nemzetek népei összefognak és ők adnak direktívákat a balkáni és a balkáni politikához közelálló kormányoknak.

Ádám Ferenc.

Varrógépek

15 évi jótállással.
ingyen himzőtanfolyammal. Eredeti gyári árban **KATZKY-nál**
Timisoara I., Str. Mercy 10
Kedvező fizetési feltételek 420

Halló! Halló! Halló!
E hó végén
nyilik meg

Schönbrun Fülöp
férfi- és gyermekruha üzlete
Gyárváros, Str. Dacilor (Fő-utca) 32

Két nappal a választások előtt

Mindenki köteles szavazni. — A szavazás titkos és Temesvárott hat körzetben történik.

Amit minden szavazónak tudni kell

Temesvár, május 22.

Két nap választ még el az országos választásoktól. Minden állampolgárra elsőrendű fontossággal bír, hogy tisztában legyen azokkal a körülményekkel, amelyeknek tudása és megismerése szükséges az általános választások alkalmával. Elsősorban is rámutatunk arra, hogy a választójogi törvény a szavazást kötelezővé teszi és a szavazattal való bármilyen visszaélést, így tehát a szavazatnak eladását is a legszigorubbant bünteti. Minden választópolgárnak

kötelessége szavazni

és a szavazatát csakis a legjobb meggyőződése szerint szabadon és minden anyagi előnyt figyelmen kívül hagyva, arra a lajstromra adja le, amelynek a jelöltjeit a legalkalmasabbnak tartja arra, hogy az érdekeit a parlamentben képviselje. Ebből következik az is, hogy a még rendelkezésre álló rövid időben mindenki váltsa ki a választási igazolványát.

Választójoga van a parlamenti választásokra minden huszonegy évet betöltött román állampolgárnak, akik felvettek a választói névjegyzékbe. A szavazás

kötelező és titkos

és úgy történik, hogy a szavazó a megváltó választókerületben benyújtott listák egyikére adja le a szavazatát. A szenátusi választások is ezen mód mellett mennek végbe, de míg a parlamenti választásoknál minden huszonegy évet betöltött román állampolgár szavazhat, addig itt csak a negyven évet betöltött állampolgárok bírnak szavazói jogosultsággal. Másik különbség az, hogy a parlamenti választásoknál a kisebbségben maradt lista is kap képviselőket, addig a szenátusi választásoknál csak

a többséget nyert

lista jut be teljes egészében a szenátusba.

Az országgyűlés mindkét házának, ehát egy a parlamentnek, mint a szenátusnak a tagjait négy évre választják. A négy év az országgyűlés összehívásától számított naptól kezdődik. Minden választópolgár az illetékes szavazókerületében adja le a szavazatát, amelynek elnöke egy törvényszéki bíró. Lehetőleg három ezer választó jutott minden szavazókerületre.

Temesvár városának választópolgárai az alábbi betűrendben, a következő szavazókerületekben kötelesek szavazni:

Első választói körzet.

Szavazóhelyiség a temesvári városi reneiskola. Városház-utca. Reggel nyolctól déli tizenkettőig szavaznak azok a temesvári választók, akiknek a neve A. és B.-vel kezdődik. Délután olytatódik az A., B., valamint C. betűs választók leszávozása, este nyolc után értilnek sorra a D., E. és F. betűs választók. Ebben a körzetben összesen 3645 szavazó szavaz. Választási elnök: Fischer János táblabíró.

Második választói körzet.

Szavazóhelyiség a Szerb és Városház téca sarkán lévő német, magyar-ceum. Reggel nyolctól déli tizenkettőig szavaznak az F. kezdőbetűjű

temesvári választók, délután kettőtől este nyolcig azok a temesváriak, akiknek neve G. és H.-val kezdődik, nyolc után pedig az I. és J. kezdőbetűs szavazók kerülnek sorra. Választási elnök: Hermann János dr. törvényszéki tanácselnök.

Harmadik választói körzet.

Szavazóhelyiség a piarista gimnázium. Reggel nyolctól tizenkettőig szavaznak a K. betűs választók, délután kettőtől este nyolcig az L. betűs szavazók, este nyolctól pedig az M. betűs választók. Választási elnök: Fehér Kristóf dr. törvényszéki tanácselnök.

Negyedik választói körzet.

Szavazóhelyiség a zsidó liceum. Reggel nyolctól tizenkettőig szavaznak az N. és O. betűs temesváriak, délután kettőtől este nyolcig a P. és Qu. betűs választók, este nyolctól pedig az R., S. betűs temesvári választók. Választási elnök: Racsov Lehel dr. törvényszéki bíró.

Ötödik választói körzet.

Szavazóhelyiség az állami Diaconovici Loga főgimnázium a főposta mellett. Reggel nyolctól délután két óráig szavaznak az S. és Sch. betűs temes-

váriak, délután kettőtől este nyolcig a többi S., valamint St., Sz. és T. betűs választók, nyolc után pedig az U., V., W., Z. és Zs. betűs temesvári választópolgárok. Választási elnök: Feiler Miklós törvényszéki bíró.

Hatodik választói körzet.

Szavazóhelyiség a Dózsa-utcai siket-néma intézet. Reggel nyolctól tizenkettőig szavaznak a beregszói választók, délután kettőtől este nyolcig a szakálházi és ujszentesi szavazópolgárok, este nyolctól pedig az ujkisodai és a girodai választók. Választási elnök: Nasturas Miklós törvényszéki bíró.

A szavazás a községi választásoknál már megismert módszer szerint történik. Fülkék vannak felállítva. A szavazó megkapja a hat jelölőlistát és arra, amelyekre szavazni akar, rányomja a Votát bélyegzőt. Ezt a szavazócédulát a fülkéből való kijövetkor átadja az elnöknek. Tekintettel arra, hogy a szavazásra meglehetősen kevés idő áll rendelkezésre, előnyös lenne, hogy minden állampolgár teljesíthesse kötelezettségét, ha a szavazást minél gyorsabban eszközölné.

A kiflisütés matematikája

vagy

Nagy ráfizetés a kis süteményekre

Temesvár, május 22.

Legutóbb foglalkoztunk a temesvári pékmesterek áremelési kérelmével és a rendelkezésünkre álló adatokból számszerűleg kimutattuk, hogy a mai helyzet mellett a pékek kérelme teljesen indoktalan és az amugy is súlyos és válságos közgazdasági helyzetben helytelen eljárás volt ez az újabb áremelési akció. Mi a magunk részéről természetesen a legnagyobb tárgyilagossággal kezeltük a kérdést és pusztán mint a közvélemény szószólói, a közönség érdekében taglaltuk ezt a kérdést.

Ma újabb számhalmaz fekszik előttem, ma újból elő kell hozakodnom a pékmestereink áremelési akcióival, mert az ellenvélemény kifejté, hogy az éremnek két oldala van és ugylátszik, hogy mégsem vagyok eléggé járatos a matematikai ismeretekben. Abból az álláspontból kiindulva, hogy az éremnek két oldala van, a saját egyéni véleményem fenntartásával, a következőkben felállítom a kifli és a ropogós zsemlyesítés új matematikai tételét. És te nyájas halandó, aki a nehéz napi robotodat ezzel a ropogósrasült kifli elfogyasztásával kezded meg, nem is hiszed, hogy mennyire bámulatosan furcsa mesterség az a pékmesterség. Tehát újból matematikus lettem és újból számológép felállításával és megoldásával kell foglalkoznom. Az érem másik oldala pedig eképpen fest: 100 kiló nullás liszt ára 1600 lei Miután senkisé tartja be a mak-szimális árat 1860 leinél olcsóbban egy malom sem adja.

Tény az, hogy 100 kiló nullás lisztből adódik 150 kiló tészta, tény az, hogy egy darab sütemény sulya kisütve 3 deka, Tény az, hogy 100 kiló lisztből a pék előállít 3700 darab süteményt 3700 darab süteményből kiáruul a egy leiert darabját 3700 leit a liszt ára 1860 lei

marad 1810 lei

Most tekintsünk a pékmesterek napi kiadásainak titkaiba. Az érem másik oldala szerint a kiadásokat nem lehet 75% alapon összesíteni. Tehát:

négy segéd díjazása egy napra kitesz 865 leit egy napi sütéshez szükségelt fennnyiség ára 200 lei ötven liter tej ára 400 lei egy kiló élesztő ára 56 lei egy és félkiló só ára 4 lei A sütéshez szükséges félkiló Diamaalt ára 40 lei A tényleges és a sütéshez szükségelt kiadások tehát 1565 leit tesznek ki. A liszt árának levonása után marad 1810 lei-ből levonva a tényleges kiadásokat 1565 leit

marad 245 lei.

Hála Istennek még nem vesztettem el a számtani fonalat és kövessük tovább számítási gordiuszaikban a temesvári pékmestereket, mert ezzel korántsem merültek még ki a költségek, amint az alábbiakban látjuk is:

Házbér, adó, üzemi költség, betegsegélyző hozzájárulás, villany, munkaeszközjavítás és pótlás fejében

számítanak napi 350 leit levonva a mutatkozott 245 leiből a 350 leit, tehát már egy minusz mutatkozik, amely eszerint naponta ezideig 105 lei az árusítóknak fizetendő árusítási százalék összege naponta 740 lei a visszamaradt sütemény ára veszteségszámlán elkönyvelve 350 lei tehát az effektív mutatkozó napi veszteség felrug eddig 1195 leire. Mivel minden mesterember haszonnal akar dolgozni, 20% haszon 740 lei

a naponta mutatkozó veszteség tehát kitesz 1935 leit.

Ezek után csak egy dolog rejtélyes előttem. Miből élnek meg mégis a pékek?

Eb ura fakó.

A Magyar Párt

tagozatai a temesi községekben

Temesvár, május 22.

Az a terebélyes fa, a Magyar Párt, amely az összes romániai magyaroknak védelmet ad, egyre szaporodik újabb és újabb hajtásokkal. Ilyen hajtások a különböző új altagozatok, amelyek sorra alakulnak meg Osztie Andor főtitkár vezetése mellett. Az ujonnan létesített altagozatok vezetősegei részben a következők:

Vinga

községben elnök Gyürky László gróf, ügyvezető elnök Pilsák János, alelnökök Györky István, Zombory Pál, titkár Kiss Mihály, pénztáros Tengerdi Nándor, ellenőrök Molnár István, Ordódi Péter, választmányi tagok: Felletár Nándor, Horváth György, Benedek György, Bechnitz Sándor dr, Weisz Sándor dr.

Monostor

községben diszelnök Woracziczky János gróf, elnök Bartók András, alelnökök Köpenczei Sándor, Bus Máttyás, titkár Reich Aladár, pénztáros Györky Sándor, ellenőrök Varga István, Nagy Ferenc, választmányi tagok: Csiki János, Kovács Márton, Kocsi István, Hegyes György, Bus János, Woracziczky Károly gróf, Nagy Ferenc, Hajas István, Néberi József, Bus Pál, Bus István.

Majláthfalva

községben elnök Hankó György, ügyvezető elnök Szalma Illés, alelnökök Vastag György, Somogyi Cergely, titkárok Bär Miklós, Kiss Máttyás, pénztáros Jenés Mihály, ellenőrök Lénárt János, Szécsi Lénárt, választmányi tagok: Lippai Mihály, Szöke Mihály, Farkas József, Nyári Pál, Aranyos Pál, Herczeg Lajos, Zserai Gáspár, Zserai Pál, Szécsi Máttyás, Berta Máttyás, Csépai János, Siposs Antal, Siposs Mihály, Kiss György, Molnár János, Molnár Ignác, Tóth János, Somogyi Menyhért, Jankó István, Biczók Mihály, ifj. Tóth János, Szécsi Máttyás, Molnár Ferenc, Varga György, Jankó Márton, Herczeg István, Felföldi Mihály, Nyári László, Szöke Károly, Fekete Antal, Templer József, Ötvös Sándor, Szécsi Máttyás.

Németszentpéter

községben elnök Ujágh Béla, alelnök Sipos Máttyás, titkár Kalmár József, pénztáros Nagy József, ellenőrök Gáspár József, Mester Ferenc, választmányi tagok: Hegyes Lajos, Zilahy Pál, id. Béres János, Tótok János, Bojkos Máttyás, Mester János, Magyar István, Dorogi András, Hajas Mihály, Kömives Antal, Kővágó Márton, Bartók Imre, Szomori Mihály, Garlati István, Hegyes András.

Mielőtt csillár

Lumina Első Román Csillár- és Fémárugyár R.-T.

(ezelőtt Kissling R. és Fia R.-T.) Temesvár

szükségletét fedezné, feltétlenül tekintse meg gyári lerakatainkat a Spira és Drucker-!-! cég Lloyd-sori helyiségeiben !-!

Óriási felhőszakadás

öntötte el a bukaresti mintavásárt

Bukarest, május 22.

Most nyitották meg hivatalosan a bukaresti áru-mintavásárt, amelyet évente rendeznek a fővárosban. A megnyitási ünnepségen a királyi család és a kormány több tagja is jelen volt. Az uralkodó, szokás szerint, minden alkalommal meglátogatja a mintavásár pavillonjait, a mostani megnyitás után azonban olyan hatalmas felhőszakadás támadt, hogy a királyi pár kénytelen volt a pavillonok megtekintéséről lemondani. A nagyarányú felhőszakadás a vásár egyrészt előttötte és a víz behatolt a mélyebben fekvő sátrakba. A tűzoltóságnak kellett számos esetben segítséget nyújtani.

Gyanus vérfoltok

amelyek súlyos vádat emelnek

Temesvár, május 22.

Nagyözsz községben ismeretlen tetesek egy hét előtt meggyilkolták Frítz János temesvári borbélymestert, aki rokonai látogatására ment oda. A csendőrség tegnap küldte át az ügyre vonatkozó iratokat a temesvári ügyészséghez. Megállapították, hogy a hullát nem boncolták fel és így az ügyészség elrendelte a hulla exshumálását. A csendőrség őrizetbe vette és átkísérte a temesvári ügyészséghez Pataki Ferenc malommunkást, akit a gyilkosság elkövetésével gyanúsít. Patakit Matei ügyész kihallgatta, de tagadta a terhére rótt bűncselekményt. Előadta, hogy sohasem látta Frítzet és nem is ismerte. Pataki letartóztatására az adott okot, hogy a csendőrség dolgozó ruháján vérfoltokat látott. Pataki ezek eredetére nézve előadta, hogy állandóan orrvérzése van és ebből származnak a ruháján lévő vércseppek. Patakit átkísérték a vizsgálóbíróhoz.

Pikolófiuból

országos szélhámossá lett

Temesvár, május 22.

A temesvári rendőrség bünyügyi osztályánál Tankóczy Gyula volt szatmári rendőrfőkapitány, jelenleg a Szatmáron megjelenő gyáriparosok és munkaadók szakipari című társaság elnöke, feljelentette Hönlig-Halász Lajos hirdetési ügynököt sikertelenségért és csalásért. Halász-Hönlig, aki hónapokig a temesvári kávéházak állandó törzslakója volt, még egy-néhány évvel ezelőtt az aradi Városi kávéházban hordta a süteményes tálcát, mint pikoló. Azóta felcsapott hirdetési ügynöknek. Körülbelül egy évvel ezelőtt került Szatmárra, ahol Tankóczy megbízta, hogy a Bánságban megjelenendő című társaság részére előfizetőket és hirdetőket szerezzen. Halász-Hönlig összegyűjtött a Bánságban százhúszezer leit, amit azonban elfelejtett Szatmárra küldeni és az összeget elsikkasztotta. Amikor észrevette, hogy a talpa alatt ég a föld, elszökött, jelenleg Szabadkán tartózkodik. A temesvári rendőrség értesíteni fogja Hönlig-Halász üzelméről a szabadkai rendőrséget.

Halálhozó szerelem

tönkretett két fiatal életet

Szatmár, május 22.

Véres szerelmi dráma tartja izgalomban Szatmár lakosságát. Csendes László sófför, aki jelenleg a szatmári 37-ik gyalogezrednél teljesít katonai szolgálatot, udvarolni kezdett Klein Reginának, egy feltűnően szép szatmári zsidólánynak. A fiatalok megállapodtak, hogy egymásé lesznek. Csendes László ezt közölte édesapjával, aki azonban kijelentette, hogy semmi szín alatt nem egyezik bele a házasságba. A szerelmesek erre elhatározták, hogy megválnak az élettől. A végzetes elhatározást tett követte. A fiu revolverrel először mellbelőtte szerelmét, akit a golyó súlyosan megsértett, közvetlenül a szíve fölé hatolt a testbe, azután pedig maga ellen fordította a halálhozó szerszámot. A huszéves Csendes azonnal meghalt, a lány sérülései életveszélyesek.

Temesvár választóinak fele nem vette még át a választási igazolványt

Temesvár, május 22.

A temesvári járásbíró, amely a törvény szerint a választói igazolványok kiállítását és kiosztását végzi, még mindig nem fejezhette be nehéz munkáját. Érdeklődésünkre a járásbíró, a következőket mondották:

— Dacára a sok felhívásnak, egyenesen meglepő a temesvári polgárság közönye, amellyel ezt az ügyet kezeli. A választói igazolványok már egy hete az összes betűkig készen vannak, az átvételt is megkönnyítettük, mert délelőtt és délután állanak rendelkezésére a választónak az igazolványok átvételére és ezzel szemben az a helyzet, hogy a mai napig a választók

hatvan százaléka

vette át választási igazolványát. Figyelmeztetünk mindenkit, hogy

Igéretés és beszéd helyett

a munka idejének kell elkövetkezni

Csáková, május 22.

Csáková községben tegnap impozáns választói gyűlés folyt le. A gyűlésre Goldis László kultuszminisztert is várták, aki azonban az utolsó pillanatban értesítést küldött, hogy fontos politikai ügyek miatt kénytelen elmaradni. A piactéren nagy tömeg gyűlt össze, amely lelkesen fogadta a gépkocsikon érkező Bogdan Antal prefektust és a jelölteket.

Ghilezan Agost esperes üdvözölte a prefektust, akit biztosított róla, hogy

Csáková község

lakossága nyelvre, fajra és vallásra való különbség nélkül szeretettel várja. Bogdan Antal prefektus megköszönte a fogadtatást és tolmácsolta Goldis László miniszter üdvözlését, aki legnagyobb sajnálatára nem lehet jelen a gyűlésen. David György dr. képviselőjelölt szólalt föl azután. Itt az ideje — mondotta, — hogy a sok beszéd és ígéretés helyett elkövetkezzék a munka. A jelenlegi kormányoknak az érdeme, hogy a kisebbségekkel az együttműködés

meg tudta teremteni. Blaskovics Ferenc prelátnak, szenátorjelöltnek azután nagy tetszéssel fogadott beszé-

Szönyeget minden nagyságban

vegyleg tisztít

MÜLLER vegytisztító és gőzfestőde

TELEFON 529

TELEFON 10-37

MOZI

Május 23, vasárnap.

Május 23, vasárnap.

A gyárvárosi Apollo-moziban.

Közkívánatra, az óriási szenzációs film.

Az elsülyedt világ

még egy nap, vasárnap, május hó 23-án

fog a gyárvárosi Apollo-színházban bemutatásra kerülni.

Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Erdély szívébe jött

Averescu miniszterelnök és Goga miniszter

Kolozsvár, május 22.

Averescu miniszterelnök és Goga belügyminiszter tegnap délelőtt Kolozsvárra érkeztek. A pályaudvaron megjelent többek között Bethlen György gróf, a Magyar Párt elnöke is, aki szintén üdvözölte a vendégeket. A miniszterelnök meleg szavakban köszönte meg a fogadtatást, mire az impozáns menet a város háza előtti térre vonult, ahol mintegy tízezer ember helyezkedett el. A gyűlés megnyitása után Goga belügyminiszter kezdett beszélni. Eljöttünk — mondotta — az önkö-rebe, Erdély szívébe, hogy hangunk Erdély minden részébe elhatoljon. A király három ízben Averescu táborokra bízta a kormányzást és mindig nehéz napokban, mert őt a dinasztia leghűbb támogatójának tekintik. A beszédet egy csoport meg akarta zavarni de a hatóság a lármázókat és éneklőket eltávolította.

ötezer leig

terjedhető pénzbüntetéssel lesznek sújtva.

Figyelmeztetünk mindenkit, hogy szavazni állampolgári kötelesség és mindenki úgy intézze a dolgát, hogy a választási igazolványát még idejében átvegye.

det. A mostani kormányban garanciát lát arra, hogy a kisebbségek sorsa javulni fog.

Tornya Gyula dr. magyar szenátorjelölt Csáková örömmünepének mondotta ezt a napot, amelyen a kormány bizalmasát, Bogdan prefektust üdvözölheti a lakosság. Azután a kisebbségi kérdésre tért át és

bizalmát fejezte ki

Goldis miniszter iránt, aki annak idején másfélórás beszédben tiltakozott az Anghelescu-féle iskolatörvények ellen. Jersics szerb esperes a szerb kisebbségnek a kormány iránti bizalmának adott kifejezést, majd Radulescu Viktor dr. képviselőjelölt beszélt, aki bírálta a liberális kormányt. Imbroane Nicolae dr. volt prefektus, képviselőjelölt felszólította a népet, hogy a választásokon itéljen igazságosan, mert saját kezébe van letéve a sorsa. Cioban Aurél dr. bírálta a liberális rezsimet, melynek képviselői

a nép érdekeivel

keveset törődtek.

Bogdan Antal dr. prefektus zárószavaival a népgyűlés véget ért és a jelöltek Buziásra mentek. Délben a parasztpárt is tartott Csákován gyűlést, az érdeklődés igen csekély volt.

Az új bevezetési és kivitelési tarifa. Bukarestből jelentik: A Dimneata szerint a beviteli vámtarifa módosításának kérdése legközelebb elütőződik és az új tarifa negyzeres lesz az április elseje előtt érvénybe volt illetékeknek. A kivitelési tarifák olyképpen módosultak, hogy az élőállatok után négyezer lei, egy vagon liszt után pedig hétezeröttszáz lei váfizetendő.

1000 lei egy szóért!

Ennyit fizetünk annak, aki 6 szóban legjobban kifejezi a

KOPROL

csokoládés hashajtó és vértisztító kiváló tulajdonságait.

5000 leit

kap az, aki a legtalálósabb 6 szót beküldi. A hat szó közül egy a „KOPROL” már adva van, úgyhogy csupán 5 új szó küldendő be. Március hó első napjaiban kiírt pályázatunk iránt oly óriási az érdeklődés, hogy kénytelenek vagyunk a

határ időt

további 3 hónapra, tehát ez év **július 15-ig** meghosszabbítani.

Feltételek:

A pályázatra mindenki jogosult. A pályázathoz a KOPROL dobozokban található cédula és ezen újsághirdetés melléklendő. Minden pályázat a GEA KRAYER R.-T. birtokába megy át és nem küldetik vissza. Minden pályázót köteles a GEA KRAYER R.-T. által kijelölt bizottság bírálatát elfogadni. A pályázatok TITU MALAIU Timisoara, I. közjegyző címére küldendők be. Beküldési határidő július 15. Az eredmény a lapok augusztus 22-i számában lesz közzétéve. „GEA” KRAYER R.-T. Timisoara.

Hírek

A frankper tragikus hőse volt Nádós a védelem szavai szerint

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piața St. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámok:

Szerkesztőség: 2-52.
Kiadóhivatal: 2-52.
Nyomda: 10.
Felelős szerkesztő lakása: 2-43.

Műfizetési árak:

Egy hónapra 60 leu, három hónapra 160 leu, félszóra 300 leu, egy évre 600 leu. Egyes szám ára 2 leu, az évkönyvben 3 leu. Magyarországra 2000 kor., Jugoszláviára 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

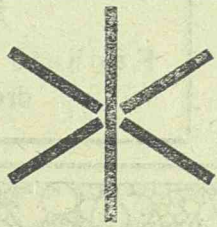
Pünkösdi ünnepe

temesvári katolikus templomokban

Temesvár, május 22.

A római katolikus püspöki székesegyházban pünkösdi vasárnapján reggel kilenckor csendes mise lesz, melyet Pacha Agost apostoли kormányzó mond. Utána Metzger Márton dr. esperesplébános magyarul is németül prédikál. Szentbeszéd után következik a fiúk bérmálása. Pünkösdi létfőjén délelőtt kilenc órakor Pacha Agost apostoli kormányzó csendes misét tart, melyet Rech K. Géza esperesplébános magyar és német szentbeszéde követ, majd a lányok bérmálására kerül a sor. Az egyes városrészek plébánia templomaiban a két ünnepen délelőtt félkilenckor, éltizkor és féltizenegyor lesznek misék és a két ünnepen felváltva magyar német prédikációkat tartanak. Vasárnap valamennyi templomban a szegénysorsú papnövéndékek kiképzésére gyűjtéseket rendeznek.

A Magyar Párt, a kormány és a svábok választási jelvénye ez:

A DÉLI HIRLAP holnap, pünkösdi vasárnapján korán reggel a rendezés időben jelenik meg szenzációs tartalommal.

A királyi család utazása. Bukarestből jelentik: A királyi pár reggel Giurgiuba utazott, ahol a Dunán hajóra szállt. Az uralkodópár kíséretében vannak Elena és Ileana hercegnők, Anghelescu udvari marsall, Voinescu állambiztonsági vezérigazgató és két udvarhölgy.

Bungetianu vezérfelügyelő visszaérkezett Genfből. Bungeianu István, a temesvári kerület állambiztonsági vezérfelügyelője, a külügyminisztérium a most Genfben lefolyt nemzetközi utlevélkonferenciára delegált Románia meghatalmazottjaként, tegnap visszaérkezett Temesvárra. A vezérfelügyelő újból átvette hivatala vezetését.

A kormánypárt népgyűlése a belvárosi moziban. Az Averescu-párttal együttműködő magyar és sváb pártok pünkösdi hétfőjén délelőtt tíz órakor a belvárosi moziban nagy népgyűlést tartanak. A népgyűlésen a közös lista valamennyi jelöltje felszólal.

A Lloyd-Taverna új műsora a nap szenzációja.

Legfőbb ideje volt. Bukarestből jelentik: Papacoste a postaügyi vezérigazgató kijelentette, hogy a táviró és interurbán telefontvonalakat sürgősen megjavítják. A szolgálat már annyira javult, hogy a belföldi táviratokat három, a külföldieket pedig öt óra alatt kézbesítik és az összes panaszokat huszonnégy óra alatt elintézik.

Női- és férfi-szalmakalapok legelőnyösebb bevásárlási helye Daniel N. C. Temesvár, Deta utca 12. gyárépületben József tér 12. Küttel-terrel szemben.

Budapest, május 21.

A perbeszédok során a frankügy főtárgyalásán az elnök megállapította, hogy a főügyész Baross vádlottat súlyosabb minősítés alá eső cselekménnyel vádolta, mint a vádirat. A bíróság a védőnek a tárgyalás elhárítására vonatkozó kérelmét elutasította. Auer, a franciák képviselője bejelentette, hogy a Banque France költségeinek megtérítését

nem igényli,

csupán egy frank megfizetésére kéri a vádlottakat kötelezni jelképes elismerésül, hogy a bűncselekmény kártérítésre jogosítana. A sértett éppen úgy, mint a francia hivatalos körök közvéleménye tisztában van azzal, hogy a magyar nép elítéli a bűncselekményt.

Gál Jenő dr., Nádós védője elmondotta, hogy mi készítette őt Nádós védelmének elvállalására, jól-lehet

a világnézetek tengere

választja el tőle. Kiegyenlítő igazságot jött keresni ide, ahol minden politikának el kell némulni. Nádós volt az, aki érzi, hogy valamit tennie kell, de elvesztette a fonálát annak, hogy mi az, amit a törvényesség jégjében tehet. Letért a törvényes utról és most ideál, kéri, ítéljenek

A déli sark felé. Newyorkból jelentik: Az északi sarkot átrepülő Byrd kapitány elhatározta, hogy kedvező idő esetén a déli sarkot is átrepüli.

Nem szabad az ellenzék terrorizálni. Bukarestből jelentik: A belügyminisztérium körrendeletét intézett a prefektusokhoz, amelyben felhívja azokat, hogy tegyék meg a szükséges intézkedéseket az ellenzék vezetői által panaszolt cselekmények megszüntetésére. Felszólítja a rendelet a prefektusokat, hogy tegyék szabaddá a megyékben a közlekedést és tegyék lehetővé, hogy az ellenzéki jelöltek érintkezést találhassanak választóikkal.

felette. Nem lehet mondani, hogy ezek pénzhamisítók, mert amióta pénzhamisítási ügyek foglalkoztatják a világot, nem volt még eset, hogy a hamisítók

anyagi haszonra

való törekvés nélkül cselekedtek volna. Meggyőződése az, hogy az esküdtszék felmentené a vádlottakat. Amit Nádós elkövetett, az nem pénzhamisítás, hanem az állami rend fokozottabb védelmére hozott törvény nyolcadik szakaszába ütköző vétség lehet, amely a nemzet

tragikus hőseként

állítja oda Nádósyt. Kéri, hogy a büntetés igazságos, megérdemelt, kiegyenlítő és megnyugtató legyen.

Szünet után Ulain Ferenc dr. adta elő a védelmet, aki Windischgrätz, Szörtsey és Scharff védője. A főtárgyalás folyamán kitünt, hogy Szörtsey azért bocsátotta rendelkezésre Barossnak a helyiségeit, hogy Baross a bűncselekményt megakadályozhassa. Szörtsey az akciónak sem célját, sem eszközét nem ismerte és ezért számára

felmentést kért.

Scharffra vonatkozólag előadta a védő, hogy tisztán utasításra dolgozott és ezért szintén felmentését kérte.

Megdrágult a borotválkozás is. A temesvári borbélymesterek pünkösdi meglepetésül felemelték a borotválkozás árát tizenöt leiről tizennyolcra, a hajvágást pedig ugyancsak öt leiel drágították.

Öngyikos diák. Gyuláról jelentik: Kádár Ferenc gimnazista diák, aki egy jómodu és köztisztelőben álló szalontai polgár fia, a nyelvi nehézségek miatt a gimnázium nyolcadik osztályába Gyulán iratkozott be. A fiatal ember most közvetlenül az érettségi előtt föbelőtte magát.

Ányos festőné képiállítása az Atheneumban megnyílik május 23-án d. e. 11 órakor. Nyitva június 7-ig

— ABD-EL-KRIM MENEKÜL. Párisból jelentik: A franciák Marokkóban Targuisnál áttörték a riffkabilok hadállását, mert a beniuriguél-törzs, amely Abd-el-Krim legerősebb támasza volt, átpártolt a franciákhoz. Abd-el-Krim mindenestől északnyugatra menekült.

— Adomány a mentőotthon föl-építéséhez. A Lloyd-társulat a mentőotthon fölépítéséhez tízezer leit adományozott, mely nemes adományért a mentőotthon vezetője ezuton is hálás köszönetet mond.

* Czipész-mesterek figyelmébe! A czipész-mesterek 1926 május 20-ki közgyűlésének egységes határozata alapján a kartársak ezuton is értesítettek a szakcsoport szolidaritásáról. A szakcsoport állást foglalt a borkereskedők változó követelésével szemben és figyelmezteti a szakcsoport tagokat, hogy a régi könyvtartozásokat semmi körülmények között ne fedezzék változóval. Azonkívül felhívjuk a tagok figyelmét arra, hogy ez irányban semminemű külön megállapodást ne kössenek, a könyvtartozások pedig a szakcsoport titkárságnak mielőbb bejelentendők a további felvilágosítások megadásá végett. Az elnökség.

— Bucsuéstéket rendez szombaton és pünkösdi két ünnepén a Lloyd-Tavernában a kitűnő Jaz-z-társaság, amely zenei teljesítményével hónapokon keresztül sok élvezetet hozott a közönségnek. Fellép az Ok a l y-trió is.

* A választás napján tilos az alkohol, a választás utáni napon azonban mindenki fehér vagy vörös benceki bort igyék, melyet Horga Pál mér olcsó áron Gyárvaros. Potyka-utca 1. szám alatt.

* Évek óta a legjobban keresett és legnépszerűbb fogápolószer a FAR-MODONT fogkrém és szájviz. Kivánatra mintát és reklámanyagot ingyen és bérmentve szállít a »Farmacon« gyógyáranykereskedés és laboratórium, Timisoara.

* BÉRAUTOK precíz javítóműhelye, autók garagirozása, éjjeli szolgálat. Autóorient-garage, Bem-utca. Telefon 14-93, 23-24. Autók közvetítése eladása és vétele.

* Figyelem! Elegáns, olcsó öltönyök a tavaszi és nyári szezonra nagyon mérsékelt áron. Győződjön meg Golub Ghenad új szabóműhelyében Temesvár-Gyárvaros, Str. Dacilor 36. (Fő-utca).

* Tisztelettel értesitem t. vevőmet, hogy műhelyemet Lonovits-utca 4. sz. alá helyeztem át. Bergmann, Uri-szabó.

Színház

Megérkezett Dr. Szabó Juci. Lázás érdeklődéssel tekint a temesvári közönség Fodor László páratlan sikerre szert tett Dr. Szabó Juci című vigjátékának mai temesvári bemutatója elé. A modern cselekményű vigjáték elsőrendű szereposztásban kerül színre. A címszerepet Josika Mici a nagyváradiak tehetséges drámai színésznője játssza, mellette F. Sugár Teri kapott hálás alakítást Mici szerepében. A keresztmamát Novák Irén alakítja. A vezető férfin szerep Horváth Lászlóra, a Budapestről visszatért jeles színészre van bízva. Jegyeket elővételben Fekete Mihály antikvár-üzletében (iparkamarai épület) és este a színházi pénztárnál lehet váltani. Dr. Szabó Juci mindkét pünkösdi délutánján és este is színre kerül.

Van már Önnek „Knock-out” tüzoltókészüléke? Kapható Technica Metalurgica Timisoara, III. Piata Pievnei (Dózsa-tér) 2 Telefon 704.

A legjobb pünkösdi ajándék!

Nagy választék, olcsó árak, szolid minőség, legszebb kivitel.

Fiókok:

Cetate: Piața Libertății 5.
Fabric: Strada Buziașului 15.
Iosefin: Bulev. Berthelot 31.

Gyerekujság

Szerkeszti: Kóró Pál bácsi

Kalandos Palkó utazásai

— A feketék hatalmában —

Kalandos Palkó és John arra ébredtek, hogy fekete alakok térdelnek fölöttük és háncskötéllel összekötözik kezeiket. Mikor az éjszakai homályban körülnéztek, látták, hogy Astor, valamint a karaván többi tagja már mind össze vannak kötözve.

A szerencsének azután összecsomagolták a sátrak lapjait és a karaván valamennyi holmiját és a csomagokat a hátukra rakták. Aztán sorakoztatták a foglyaikat és megindultak velük. Jól vigyáztak azonban, nehogy egyetlen fogoly is megszökhesse, azért hát közrefogták őket. Négy óra hosszáig gyalogoltatták, amíg végre egy szerencsén faluhoz értek. A falu közepén gallyakból hatalmas máglya volt rakva, mely a környezetet megvilágította.

A falu vagy tizenöt-husz rozszant viskóból állott, melyek mind egyformák voltak. Csak az egyik volt valamivel nagyobb. Abban lakott a főnök. A törzsfőnök házát még az is jelezte, hogy az ajtaja előtt póznákra tűzve több koponya fehérlett, a földön pedig egész halom emberi csont hevert.

A zajra előjött a főnök is. Nagy, csontos, fekete fickó volt. Érthetetlen nyelven szólt valamit a többi szerencséhez, akik a foglyokat hozták, mire azok kikutatták a foglyok zsebeit és mindenüket elvették. Aztán újra megszólalt a főnök, mire a foglyokat elvezették és egy félszerszerű pajtába zárták őket. A köteleiket azonban nem vették le és ezeknek összekötözve a puszta földre kellett leheverniük. Azonban így is elnyomta őket a fáradtság, mert olyan nagyon fáradtak voltak.

Reggel aztán nagy zaj és dobpergés ébresztette föl az alvókat. Mikor a félszer hasadékaik kinéztek, látták,

hogy az egész falu talpon van és hogy a téren husz fegyveres szerencsen vad harci táncot jár. A félszer ajtaja hirtelen kinyílt és a foglyoknak intettek, hogy lépjenek ki. Azok mielőtt kimentek volna, pár bucsusztót váltottak egymással, mert tisztában voltak vele, hogy ez lesz az utolsó utjuk.

Astor így szólt fogolytársaihoz:

— Bocsássatok meg, hogy miattam ilyen szomorú sorsra jutottatok.

— Isten rendelése volt, — felelték azok és sorban kimentek.

A téren nagy diadalordítás fogadta őket.

Aztán megjelent egy öreg szerencsen, akinek fekete testén fehér festékvonalak voltak mázolva.

— Ez az esőcsináló, — sugta Astor a melléte álló Palkónak, — a főpapjuk.

A feketék istenliszteleire készültek és torkuk szakadtából kiabálták:

— Fétis! Fétis!

A fétis a legelső afrikai szerencsen-törzsnél valamely élettelen tárgy, melynek isteni erőt tulajdonítanak. Az esőcsináló intett, mire az egyik kunyhóból kihoztak egy gyékénnyel letakart kosarat és azt nagy áhítattal a tér közepére helyezték. A tömeg a kosár láttára még hangosabban ordította:

— Fétis! Fétis! Fétis!

Az esőcsináló levette magát a földre és úgy maradt legalább vagy egy negyed óráig. Példáját követték a többiek. Nagy csend uralkodott. Az égen hirtelen fekete felhők gyülekeztek.

Az esőcsináló felemelkedett és példáját követték a többiek. Aztán az esőcsináló negy hókuszpókusz között levette a kosárról a gyékényt és kiemelte a fétist.

Astor, Palkó, John és a többiek, dacára a helyzet komolyságának, majdnem elnevelték magukat, amikor a fétist meglátták. A fétis ugyanis nem volt más, mint egy törött, rozsdás dugóhuzó. Ki tudja, hogy melyik vadász veszítette el ezt egyszer az afrikai őserdőben. A feketék megtalálták és nem ismerve annak rendeltetését, megtették istenüknek.

Kis Juliska, kis Mariska

Kis Juliska, kis Mariska, hová mégy? Mi van ott a kis szatyorba? Tán ebéd? Szegény betegszomszédnőnek viszitek? Hogy fogja az áldani jó szivetek!

Kis Juliska, kis Mariska ellebeg, Jaj, sietnek, hogy ne várjon a beteg, Kis Juliska, kis Mariska jó lányok, Jöttéért az Isten áldást ad rájok!

Összeadás

— No, Micike, hát tudod-e, hogy egy alma és egy alma az hány alma?

— Két alma.

— Nagyon jó. Hát még két alma?

— Az kérem szépen, sok alma.

Apuka névnapjára.

Jó Istenkém után te táplálsz bennünket, te keresed meg a napi kenyerünket, ezernyi gondodnak mi vagyunk a csokra, bimbózó remények nyíló rózsabokra.

Az a rózsabokor örökké viritson, fakadó virága öröme viditson, a tövise soha meg ne sértsen, szurjon, minden lépésedre csupa rózsza hulljon.

REJTVÉNYEK.

1. Verses rejtvény.

Fák ágain láthatod nagy tömegben, színe zöld, de fehér, ha postán jön s akkor örömmel eltölt.

2. Betűrejtvény

$\frac{sz}{a}$ om $\frac{b}{a}$ om

3. Mi ez?

Szó, amelyik három betüből áll. Ha az első betű k, akkor olyan embert jelent, aki az ország árta mára van. Ha pedig az első betű g, akkor madarat jelent.

Rejtvénymegfejtés:

1.

2.

3.

Megfejtette:

Lakik:

A megfejtéseket péntek estig kell behozni, vagy beküldeni.

Ne vegyen

mindennap lábvizet, csak hetenként egyszer, de utána kenje be lábát

PODOL-lal

s azonnal megszabadul lábizzadáásától, kipállott lába meggyógyul, tyukszeme, bőrkeményedése nem lesz többé. Hatása bámulatos, használata egyszerű.

Ára 35 lei.

Kapható gyógyszerárak és drogueriákban.

Alapított 1907-ben

Alapított 1907-ben

Roncskevics József és Társa

Elegáns, finom civil- és egyenruházati szabóság, valamint sapkakészítő üzem.

Saját arany-, ezüst- és selyemhímződe. Állandó nagy raktár különféle katonai és egyenruházati felszerelési cikkekben.

Dusan felszerelt raktár közvetlen Angliából importált szövetekben.

Timișoara I., Merczy-utca 12.

Telefon: 8-98 Telefon: 8-98

ROMANOVSKY ERNŐ

blakredőnykereskedés és szerelés

TIMISOARA

Str. General Foch (Fröbl) No. 12

Észép akar lenni, használjon
szépség-krémeket, illom-
szókat, illompudert, 3 színdec-
orátó kizárólag Kalka Emil vé-
gyeszeriárában, a Fekete Sz-
ek, Belváros, Szentgyörgy-tér.

Modellek

választékban, meglepő olcsón

oinka Somborác-nál

Belváros, Uri-utca 4.

Primăria Municipiului Timișoara.

No 1545/1926.

Timișvári Vásár-hirdetés.

Ezzenel közhírré létezik, hogy a
 Timișvári pünkösdi országos vásár f.
 május hó 27. és 28.-án csütörtök-
 és pénteken fog megtartatni.
 Timișoara, la 18 Maiu 1926.

Primăria Municipiului.

Új kalapátalakításoklegutolsó modellek szerint
legolcsóbban**„VENUS“**

Belváros, Uri-utca 4-a

Legszebbjátékok, gyönyörű labdák meg-
tekinthetők. Tekintse meg vételkényszer-
teljesen.**Pünkösdi** játékkiallítás.Teljes tisztelettel:
„Páris“ Bazár
Freund Szerén

a
 legjobb
 arcápoló
 szer.
 Kapható
 Dr.
 KOVÁCS
 ALADÁR
 gyógyszerár-
 társaságban

Timișoara-Fabrica, Fő-utca 33-35

Schiel Testvérek

Temesvár-Józsefváros

Strada I. C. Bratianu (Uri-utca) 6

Vezérképviselő

a budapesti GANZ ÉS TSA,
 DANUBIUS - gyártmányainak,
 körfűrészlókomobilok, ben-
 zin- és nyersolajmotorok,
 sima örlő- és diagonális-
 hengerek, vízturbinák,
 keményanyagapító- és lég-
 lagyári berendezések, rotá-
 ciószivattyúk stb.

Telefon:
19-65Sürgöny:
Schiels
Timisoara**Saját gyártmány**

malomgépek magasórlésre,
 félmagasórlésre és simaór-
 lésre. Darálómalmok, árpa-
 tisztítógépek, Silo- és gabo-
 naraktári berendezések, tex-
 tilgépek, mindennemű trans-
 missziók a német-norma szisz-
 téma szerint és mindennemű
 öntvények 10.000 kg. súlyig

Brassó (Brașov)

Str. Fantanei (Kut-utca) 50/a

Cluj

Str. Regina Maria 16

București

Str. Brezoianu 7

S. O. S.

Nemzetközi Embervédelmi Kiállítás Budapesten

1926 május 15–augusztus 3-ig

Nagy vizum- és 50% menetjegy-kedvezmény, felvilágosításokkal Temesvár

kizárólagos képviselője a

„Birdev“ utazási iroda

szolgál. I., Str. Avram Iancu 4. Telefon 8–02.

IV., Str. I. C. Bratianu, Birdev-kioszk. Telefon 13–83.

Ugyanott kaphatók a „Gondnőküli utazás Budapestre“ füzetek is.

Hirdetmény.

A városi villanytelep igazgatósága
 tudomására adja a t. közönségnek,
 hogy folyó év május hó 23-án reggel
 4 órától esti 7 óráig az áram szolgál-
 tatás az új kapcsolótábla üzembe-
 helyezése miatt az egész városban
 szünetelni fog.

Amennyiben a vonatkozó munká-
 latokat nem lehetne ezen idő alatt
 végrehajtani, úgy az áramszolgáltatás
 a rákövetkező napon f. évi május hó
 24-én is szünetelni fog, még pedig
 reggeli 4-től déli 12 óráig.

A villanyosok mindamelllett közle-
 kedni fognak, valamint a vízvezeték
 is áramot fog kapni.

A Temesvár városi villany-
telep igazgatósága.**Bérma-
ajándékokat**

csak a

JUVELIEékszerüzletben lehet
jól és olcsón vásárolni
Mercy-u, 3, kapu alatt**Vas- és
rézbutorgyár**

III., Piata Bisericei (Templona-tér) 2. sz.

Központi iroda: Hermes Bank
Löffler-palota

A gyár modernül berendezett és
 külföldi szakmunkások által gyár-
 tott vas- és rézbutor, ugyancsak
 kórházberendezések készítésével
 foglalkozik. Központi iroda tele-
 fonja: 316 és 528

Szeplő, májfolt ellen legjobb
 a Viola-crem, szappan. Kapható
 Weisz „Aranykereszt“ gyógy-
 tárában, Timișoara, Belváros,
 Dom-tér 9.

Világhírű Schroll-vásznak chifonok, damasztok, valamint ruházati-cikkek, dacára a nagy
 emelkedésnek még mindig előnyös árért kaphatók **6 havi vagy 24 heti fizetési feltétellel**

Rudolf Löwenthal cégnél (a Csipkekirálynéhoz)

Belváros, Hunyadi-utca 9. (Saját ház.)

MOZI

A Belvárosi Moziban: Pénteken, szombaton és vasárnapon (május 21., 22. és 23-án).

Pompeji utolsó napjai

Az évad leghatalmasabb monumentális műve, 12 felvonásban, eredeti zenével.

Főszerepekben:

Korda Marija, Götzke Bernhardt, Lina de Liguoro és Várkonyi Mihály.A film játszási tartama három óra. Az előadások kezdete **pont 3, 6 és 9 órakor.****Feleletek helyárai: 45, (este 50) 40, 30 és 20 lei.** A kedvezményes jegyek minden előadásokhoz érvényesek,
kivéve pénteken este. A pénztár mind a három napon át d. e. 10–12-ig és d. u. 2–9 óráig lesz nyitva.**Monopol: Ulpia-film Timișoara**

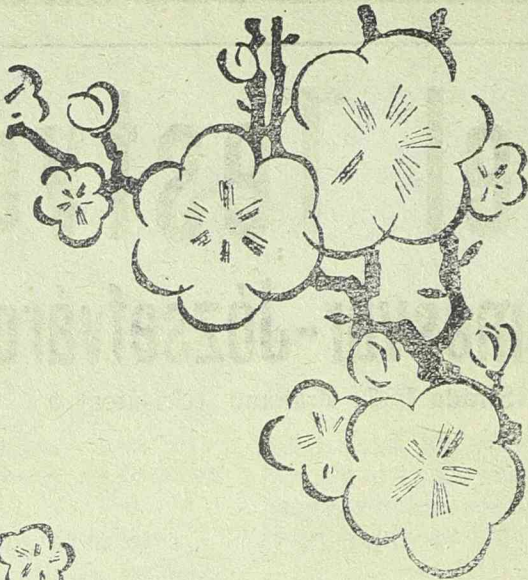
Bérmaajándékok

Legnagyobb választékban elősmert szolid, olcsó árak.

Iritz ékszerésznél kaphatók
Temesvár, Mercy-
utca 12 (Dómtársarok)

Lapárusítók

magas jutalékkal felvétetnek a
Déli Hírnap kiadóhivatalában,
TIMIȘOARA-BELVÁROS,
Szentgyörgy-tér 4

**MACK-féle
KAISER-BORAX**
gyöngéd virághoz hasonló
hamvas bőrt teremt

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betű 3 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Aláíráskérésnek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Házasságközvetítési ügyben méltósággal bizalommal „Amor” irodához fordulni. Jelzések levelezés. Diszkrétó biztos. Timisoara I, Str. Eugen de Savoya 6.

Ne használjon mást, csak „Csók” eau de toilette és parfümöt, mert kellemes és tiszta illatu, felülmul minden eddigi gyártmány. Kimérve egyedül kapható „Parfüm Antalóczy” Belváros, Szent György püspöki-palota.

Találmányhoz finanszírozót keresek. Csak kiadóban.

Magasabb iskolákat végzett izraelita urilelmenne jobb családba gyermek mellé ötlet családtagul kezelnék, beszél magyarul és angol nyelvet. Szíves megkezdését „Urillány” jelgére kér a kiadóba.

Fiatalember teljes ellátást nyer Korint utca 3. (Sárga villamos, végállomás) az udvarban jobbra

MOZI

Az Apollo Moziban (Gyárváros) pénteken és szombaton (május 21. és 22-én) bemutatásra kerül a legszebb francia történelmi film, amely a modern moziművészet disze és büszkesége.

LE VERT GALANT (A gáláns király)

14 felvonás.

Fenséges rendezés, Pierre Gilles regénye után. A mozi, amely régóta meghódította a világot, az idén fogja megünnepelni fennállásának 30-iki évfordulóját. Amerika hatalmas előkészületeket tesz ezen tagadhatatlan fontos esemény megünnepelésére. Az amerikai filmipar ezen évadnak oly filmszenzációkat fog a világ elé tárni, amit ennek a kornak művészete, akaratereje és technikai tudása képes.

Európa sem maradt el ezen a téren. Franciaország nagy meglepetést hoz számukra. Bemutat egy új, egy igazi mozistart Aimée Simon Girard-ot. A neve ismeretes, de a „Gáláns király” c. monumentális filmben még nem láttuk.

Le Vert Galant (A gáláns király)

c. filmet látni és csodálni fogják pénteken, május 21-iki kezdettel a városi mozgóképszínházban és meg fognak győződni, hogy ezen új mozi-star semmiben sem maradt hátrább egy Jannings-nál, Conrad Veidt-nál, Werner Krauss-nál vagy Mousjonkini-nél.

Ezen film bemutatásra kerül a Belvárosi Moziban hétfőn és kedden (május 24. és 25.) és a Mehalai Moziban csütörtökön (május 27-én).

Este felemelt helyárak.

A pénztár d. e. 10—12-ig és d. u. 2—9-ig van nyitva. Monopol Ulpia-film Timisoara.